Raadsvoorstel

Gemeente Bergeijk

Raadsvergadering d.d.	:	24 februari 2022
Afdeling	:	Beheer Ruimte
Portefeuillehouder	:	Wethouder M.M. Kuijken
Onderwerp	:	Actualisatie bomenkapbeleid 2022
Betreffend onderdeel programmabegroting	:	Taakveld 5 "Sport, cultuur en recreatie"

Samenvatting
Het bomenkapbeleid van de gemeente Bergeijk kent zijn basis in 2010. Het huidige beleid is geëvalueerd en er is afgesproken om de huidige lijn te behouden, maar het beleid wel te actualiseren. De belangrijkste wijziging is het afschaffen van de herplantplicht en het opzetten van een bomenfonds. De gemeente wil met het nieuwe beleid jaarlijks gratis bomen ter beschikking stellen aan inwoners van de gemeente Bergeijk. Het beschermen en behouden van waardevolle bomen, structuren en vlakken in de gemeente blijft het doel.

Inleiding
Tijdens de raadsinformatieavond van 12 oktober 2021 zijn de aanwezige raads- en commissieleden meegenomen in de evaluatie van het bomenkapbeleid. Als afsluiting van de betreffende presentatie is met de aanwezige afgesproken om begin 2022 te komen met een raadsvoorstel. Het huidige kapbeleid is vastgesteld door de gemeenteraad in 2010. Tussentijds zijn er in 2015 uitvoeringsregels opgesteld. Tijdens de evaluatie is gebleken dat het huidige kapbeleid goed functioneert. De huidige insteek wordt doorgezet in de komende jaren. Wel is er een actualisatie noodzakelijk. Tevens is er een voorstel uitgewerkt om de huidige herplantplicht voor derden af te schaffen en te vervangen voor een herplantvergoeding. Het doel blijft het beschermen van waardevolle bomen, structuren en vlakken en het behoud van een groene gemeente.

Advies
Instemmen met:

1. Het bomenkapbeleid te actualiseren in 2022, en daarbij:
    a. De huidige herplantplicht voor derden af te schaffen na actualisatie
    b. In te stemmen met het aanwenden van de inkomsten welke voortkomen uit de actualisatie van het bomenkapbeleid ten behoeve van de aanschaf van bomen en deze beschikbaar te stellen aan inwoners.
    c. In te stemmen met de incidentele financiële gevolgen, €10.000,- voor actualisatie bomenkapbeleid en deze te verwerken in 1e Burap 2022.

Beoogd effect
Het beschermen van waardevolle bomen, structuren en vlakken in de gemeente Bergeijk blijft het beoogde doel. Met de op te richten herplantvergoeding en de daaruit voortkomende inkomsten aan te wenden voor het ter beschikking stellen van bomen aan alle inwoners, is er jaarlijks aandacht voor bomen. Stimuleren we de inwoners om bomen te planten. Ook worden deze bomen in de gemeente geplant op plaatsen waar de inwoners deze wensen. Zo blijft de gemeente Bergeijk een groene gemeente.

Argumenten

1.1 Het bomenkapbeleid is toe aan actualisatie in 2022

Het huidige bomenkapbeleid kent zijn basis in 2010. In 2015 zijn daar enkele uitvoeringsregels van aangepast om de uitvoerbaarheid te verbeteren. Tijdens de raadsinformatieavond hebben we samen met uw raad het huidige bomenkapbeleid geëvalueerd. Uit de evaluatie komt naar voren dat de insteek van het huidige beleid goed is. De methodiek is eenvoudig en helder per locatie. Daarnaast wordt bijvoorbeeld goed gebruik gemaakt van de bijdrageregeling die beschikbaar is voor behoud van waardevolle bomen op particulier grondgebied. De huidige insteek/lijn van het bomenkapbeleid blijft behouden.

Naast goede punten, is in de evaluatie naar voren gekomen dat een actualisatie noodzakelijk is. De huidige waardevolle bomen, structuren en vlakkenkaart wordt opnieuw geïnventariseerd. Dat betekend dat de huidige objecten op de kaart worden nagelopen en beoordeeld. Tevens wordt geïnventariseerd of er nieuwe objecten zijn die voldoen aan de criteria om te worden opgenomen op de beschermde kaart. De basis van de huidige kaarten ligt in 2010. Sindsdien zijn er veel wijzigingen opgetreden in de openbare ruimte. Er zijn bijvoorbeeld uitbreidingswijken en komgrens verplaatsingen. Dit dient te worden verwerkt om de regels binnen de bebouwde kom correct te kunnen hanteren.

1.2 Digitalisering van het bomenkapbeleid gemeente Bergeijk verhelderd

Het huidige bomenkapbeleid bestaat per kern uit een aantal analoge documenten. Een kaart, het kapbeleid en de uitvoeringsregels. In het jaar 2022 wordt de waardevolle bomenkaart omgezet naar een digitale variant. De bomen worden ingemeten en structuren en vlakken ingetekend. Tevens worden de objectgegevens in een digitaal paspoort verwerkt. Voor inwoners is de informatie digitaal raadpleegbaar, zonder daarvoor meerdere documenten te moeten doorgronden. Voor de gehele gemeente is één digitale kaart beschikbaar. Zo is het niet meer noodzakelijk om per kern te wisselen in verschillende documenten.

1.3 Het samenvoegen van tekstuele bestanden maakt het bomenkapbeleid overzichtelijk

In navolging van de digitale kaart is het een goede zet om de tekstuele bestanden te koppelen. Elke kern kent momenteel zijn eigen documenten. Deze wijken minimaal van elkaar af. Het verschil zit in de tabellen die als bijlage zijn toegevoegd. Hierop staan de locaties van bomen nader geduid. Aangezien de kaart wordt gedigitaliseerd, voegen we de tekstuele bestanden samen tot één document. Gegevens uit de tabellen komen terug in de paspoorten op de digitale kaart. Zo is het voor aanvragers eenvoudig te vinden en te gebruiken.

1.4 Het actualiseren zorgt voor een verduidelijking van wetten, regels en onduidelijkheden.

Het huidige kapbeleid dateert van 2010. Inhoudelijk worden er wetten vernoemd die zijn ingehaald door de tijd. Deze wetten zijn samengevoegd, veranderd van titel of herzien. De actualisatie is een goed moment om dergelijke zaken aan te passen en correct te verwoorden en naar te verwijzen. In het gebruik is de afgelopen jaren gebleken dat er wat ‘grijze’ gebieden zijn in het kapbeleid. Bijvoorbeeld de definitie boom en de verbindingen van hoeken in de zone rondom woningen. Naast bescherming van waardevolle bomen, structuren en vlakken in het bomenkapbeleid is er ook bescherming vanuit het bestemmingsplan. Voor bestemming bos geldt dat er sprake is van behoud, herstel of ontwikkeling van deze gronden. Tevens komt het voor dat er bij bestemmingsplan wijzigingen, bescherming voor bomen wordt opgenomen in het bestemmingsplan. Daarnaast vindt er bij grootschalige ontwikkelingen compensatie vanuit het bestemmingsplan plaats. De actualisatie is een goed moment om regels duidelijk uit te werken en aan te scherpen waar nodig. Daarnaast is in het beleid geen standpunt ingenomen over de regels omtrent bomen in relatie tot zonnepanelen. De actualisatie is een goed punt om de regels hieromtrent te verwoorden in het bomenkapbeleid.

1.5 Huidige herplantplicht wordt niet gecontroleerd
Tijdens de evaluatie van het bomenkapbeleid met uw raad is gesproken over de huidige herplantplicht die wordt opgelegd als een vergunning wordt verleend. Er wordt geen actieve controle uitgevoerd op de herplantplicht. Incidenteel wordt er bij een melding/verzoek actie ondernomen. Controle op herplantplicht heeft geen prioriteit. Feitelijk dient de herplantplicht frequent en oneindig gecontroleerd te worden. Aangezien er bijgehouden moet worden of de bomen zijn volwassenstatus bereiken. Er gaat veel energie zitten in de handhaving, waar juist stimulering en het planten en behouden van bomen het doel is. Het voorstel is om de huidige herplantplicht af te schaffen voor derden (bijv. inwoners, bedrijven, instellingen). De gemeentelijke herplantplicht blijft in stand. De gemeente voldoet aan herplantplicht bij kap van bomen en draagt zorg voor een langdurig behoud van bomen.

1.6 Het instellen van een herplantvergoeding zorgt voor aanplant bomen in de gemeente
Met het instellen van een herplantvergoeding en deze jaarlijks in te zetten ten behoeve van de aanschaf van bomen wordt geacht de herplant op een positieve manier te stimuleren onder aanvragers en inwoners. Zonder vinger wijzende, belerende en controlerende taak worden er toch bomen herplant in de gemeente. Alle vergunningsaanvragen worden getoetst aan de toetsingscriteria van het bomenkapbeleid. Indien het terecht en acceptabel is om een vergunning te verlenen, krijgt de aanvrager een vergunning voor het rooien van bomen. In plaats van een op te leggen herplantplicht, waarvan de aanvrager deze zelf dient uit te voeren en te financieren, dient deze aanvrager een bedrag per boom te betalen aan de gemeente Bergeijk. Het jaarlijks beschikbare en ontvangen budget wordt ingezet om bomen aan te schaffen en door derden te laten planten in de gemeente.

1.7 Het instellen van een vergoeding per vergunde boom
De hoogte van het te vergoeden bedrag is bepaald aan de hand van richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB). De NVTB stelt de aanschafwaarde voor een boom klasse 0 maat 14-16 op €240,-. Dit bedrag is inclusief eventuele transport en leveringskosten, inclusief verankeringsmateriaal en advies. Indien een aanvrager een vergunning krijgt voor meer dan 2 bomen geldt een lager tarief. Vanaf de 2^{e} en meer bomen geldt een te vergoeden bedrag van €150,- per boom. De maximale financiële herplantvergoeding per aanvraag wordt vastgesteld op €2.000,-.

1.8 Het totale ontvangen bedrag uit vergoedingen inzetten voor ter beschikking stellen bomen aan inwoners
Jaarlijks wordt het volledige budget wat tot stand is gekomen uit verleende kapvergunningen ingezet voor de aanschaf van bomen. De gemeente draagt zorg voor aanschaf van bomen en bepaald de manier van uitgifte. Inwoners die een vergunning verleend hebben gekregen hebben recht op voorrang. Indien gewenst kunnen zij in aanmerking komen voor nieuwe bomen evenredig aan het aantal bomen dat men vergund heeft gekregen. De verwachting is dat er meer bomen beschikbaar zijn dan het totaal wat er is gekapt. De overige bomen worden beschikbaar gesteld aan iedere inwoner van de gemeente Bergeijk. Per adres kan men in beginsel aanspraak maken op één boom.

1.9 Belang van aanplant bomen
Bomen spelen een belangrijke rol in het klimaat. Bomen zorgen voor verkoeling, zuurstof, afvang van fijnstof en houden water langer vast. Zomaar een kleine greep uit de voordelen van bomen ten behoeve van het klimaat. Het stimuleren van planten van bomen speelt dan ook een grote rol. Met het inzetten van het totale bedrag herplantvergoedingen ten behoeve van de aanschaf van bomen geeft de gemeente Bergeijk een stimulans in het planten van bomen door inwoners.

1.10 Doorvoeren wijzigingen in APV is noodzakelijk, zodat het ook wettelijk weer correct is.
In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) wordt in hoofdstuk 4 het bomenkapbeleid verwoord en wordt er verwezen naar het bomenkapbeleid. De APV is het juridisch instrument waarin dergelijke zaken voor de gemeente geregeld zijn. De APV dient na actualisatie van het bomenkapbeleid ook te worden aangepast. Door de APV aan te passen voldoet deze weer aan het geldende beleid en dient de APV als juridische onderbouwing.

1.11 In huidige begroting geen budget beschikbaar
In de huidige begroting is geen budget beschikbaar voor actualisatie bomenkapbeleid 2022. Vandaar dat we in dit voorstel een incidenteel budget vragen. De begrotingswijziging wordt verwerkt in de 1e burap 2022. Het incidenteel benodigd budget komt voor uit een raming van werkzaamheden die uitgevoerd dienen te worden door derden. Op basis van te besteden uren ten behoeve van inventariseren, inmeten, digitaliseren en adviseren is het incidenteel benodigd budget geraamd op €10.000,-. Het opstellen en uitwerken van beleidsstukken wordt uitgevoerd door de eigen ambtelijke organisatie.

Kanttekeningen
1.1 Huidige lijn doorzetten
Indien er geen actualisatie van het bomenkapbeleid plaats vind, wordt de huidige lijn doorgezet. Terwijl het huidige kapbeleid wel aan actualisatie toe is. Ook de aanpassing ten opzichte van de huidige herplantplicht vervalt. De huidige herplantplicht zal aanblijven, zonder actieve controle en handhaving. Met het instellen van de herplantvergoeding willen we inwoners juist stimuleren en betrekken bij het planten van bomen. Een andere uitvoering om toch bomen te planten in de gemeente, maar wel een waar meer energie uit voort komt en de gemeente positief over kan communiceren. Zo blijft gemeente Bergeijk een groene gemeente.

1.2 Minder animo voor het afhalen van bomen door inwoners
Het ontvangen bedrag wordt jaarlijks ingezet ten behoeve van aanschaf van bomen. Deze bomen stellen we gratis ter beschikking aan inwoners van de gehele gemeente Bergeijk. Er bestaat natuurlijk een risico dat er minder animo voor het afhalen van bomen is ten opzichte van de beschikbare aantallen. Middels communicatie zullen we actief en stimulerend inwoners informeren over de mogelijkheid. Mochten er toch nog bomen over blijven dan plant de gemeente deze op een nader te bepalen locatie in de gemeente Bergeijk. Zo komt het gehele bedrag ten goede aan het planten van bomen in de gemeente Bergeijk.

Financiën
Ten behoeve van de actualisatie is een incidenteel budget benodigd. De benodigde financiën bedragen €10.000,-. Er is voor het benodigd budget nog geen dekking in de huidige begroting aanwezig. Financiële gevolgen worden verwerkt in de 1e burap 2022.

Geraamde kosten zijn gebaseerd op een schatting van te besteden uren door derden. Met name ten behoeve van inventarisatie waardevolle kaart, inmetingen, digitalisering en advisering.

Maatschappelijk verantwoord inkopen
Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie
Inwoners: algemene uitvraag en aankondiging, danwel het actief benaderen voor aanwijzing bomen als beschermd object op de waardevolle bomen, structuren en vlakkenkaart.
Raadsinformatiebrief: na vaststelling in college van B&W stellen wij uw raad op de hoogte.

Raadsvoorstel

Gemeente Bergeijk

Uitvoering
Uitvoeringsperiode actualisatie bomenkapbeleid gemeente Bergeijk: april – november 2022.
Vaststellen actualisatie bomenkapbeleid gemeente Bergeijk door College B&W: november - december 2022.
Raadsinformatiebrief actualisatie bomenkapbeleid: november - december 2022.
Wijziging APV hoofdstuk 4 – eind 2022.

Bijlagen
Concept raadsbesluit

Advies Raadscommissie
De commissie GZ heeft in haar vergadering d.d. 01 februari 2022 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 24 februari 2022 als bespreekstuk.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos	A. Callewaert – de Groot
Secretaris	Burgemeester